

सम्प्रति लेखनीयम्

मञ्जूषायाः कर्मपदं चित्वा रिक्तस्थानानि पूर्यत।

(मञ्जूषा से कर्म पद चुनकर रिक्त स्थानों में भरिए। Fill in the blanks by choosing the appropriate object from the given box.)

भोजनम्, फलम्, पुस्तकम्, जलम्, विद्यालयम्, पुष्पम्, देशम्, गुरुम्

- (क) बालकः पुस्तकम् पठति। (ख) ते पुष्पम् जिघ्रन्ति।
(ग) माता भोजनम् पचति। (घ) त्वम् गुरुम् नमसि।
(ङ) ते विद्यालयम् गच्छन्ति। (च) नराः जलम् पिबन्ति।
(छ) युवाम् फलम् खादथः। (ज) यूयम् देशम् रक्षथ।

एकपदेन उत्तरत।

(एक पद में उत्तर दीजिए। Give one word answer.)

उदाहरणम्— सा किं कथयति? मधुरवचनम्

- (क) बालकः किं पिबति? दुग्धम् (ख) यूयं कान् लिखथ? लेखान्
(ग) कृषकाः किं कर्षन्ति? हलं (घ) गजः किं खादति? पत्राणि
(ङ) जनाः कानि जिघ्रन्ति? पुष्पाणि (च) सैनिकाः कं रक्षन्ति? देशं

निम्नलिखितपदैः सरलानि वाक्यानि रचयत।

(निम्नलिखित पदों से सरल वाक्य बनाइए। Make simple sentences from the following words.)

- (क) ईश्वरम् - वयम् ईश्वरम् भजामः।
(ख) पत्राणि - गजः पत्राणि खादति।
(ग) लेखान् - युयम् लेखान् लिखथ।
(घ) भोजनम् - माता भोजनम् पचति।

भाषा-अवबोधनम्

निम्नलिखितशब्दानां द्वितीयाविभक्तिरूपाणि उदाहरणानुसारम् प्रदत्तस्थाने लिखत।

(निम्नलिखित शब्दों की द्वितीया विभक्ति के रूप उदाहरण के अनुसार दिए गए स्थान में लिखिए। See and follow the example given below to write the forms of the words in second declension in the provided space.)

	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
उदाहरणम्- बाल	बालम्	बालौ	बालान्
(क) पुष्प	पुष्पम्	पुष्पौ	पुष्पाणि
(ख) पत्रिका	पत्रिकाम्	पत्रिके	पत्रिकाः
(ग) पुस्तक	पुस्तकम्	पुस्तके	पुस्तकानि
(घ) विद्यालय	विद्यालयम्	विद्यालये	विद्यालयाः
(ङ) लेख	लेखम्	लेखौ	लेखान्

2. मञ्जूषायाः उचितम् अर्थम् चिनुत।

(मञ्जूषा में से उचित अर्थ चुनिए। Choose the correct meanings from the box.)

(क) विद्यालयम्	विद्यालयम्
(ख) क्रीडाक्षेत्रम्	खेल का मैदान
(ग) वयम्	हम सब
(घ) सुवचनानि	अच्छी बातें
(ङ) भजामः	भजन करते हैं
(च) पाठान्	पाठों को

हम सब, पाठों को,
विद्यालय को, तुम सब,
खेल का मैदान, बुरी बातें,
(हम सब) प्रार्थना करते हैं।
अच्छी बातें,
भजन करते हैं।

3. धातून् अर्थैः सह मेलयत।

(धातुओं को अर्थों से मिलाइए। Match the roots with their meanings.)

(क) कृ	(i) तैरना
(ख) कर्ष्	(ii) कहना
(ग) भज्	(iii) करना
(घ) कथ्	(iv) होना
(ङ) तृ	(v) हल चलाना
(च) अस्	(vi) भजन करना

क	—	III
ख	—	V
ग	—	VI
घ	—	II
ङ	—	I
च	—	IV

4. संस्कृतेन अनुवादं कुरुत।

(संस्कृत में अनुवाद कीजिए। Translate into Sanskrit.)

- (क) तुम फल खाते हो।
(ख) अक्षय दूध पीता है।
(ग) हम दोनों घर जाते हैं।
(घ) वह पत्र लिखती है।
(ङ) तुम सब चित्र देखते हो।

त्वम् फलम् खासि।
अक्षयः दुग्धं पीवति।
आवाम् गृहम् गच्छामः।
सा पत्रम् लिखति।
मूयम् चित्रम् पश्यामः।

